

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

33 de Collegiis & conuentibus sacrorum militum: & primum de Templariis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

18 ¶ Cuius sit qualitatis collegium, & secundum quas leges vi-
uere debeant adscripti, ex propriis statutis colligi potest: cum
fundatoribus licuerit in rerum traditione leges, quas voluerunt
præfigere, l. in traditionibus. de pact. in quas iuratur qui admissi
sunt. Licet & fodalibus, qui eiusdem collegii sunt quos Græci
tribus vocant, pacationem inter se quam voluerint sancire, dum
ne quid ex publica lege corrumpant. Sic & statuta noua facere
possunt, Causa. in l. 2. de collegi. illic. P. Si tamen ac. eptas a funda-
toribus seu institutoribus collegii leges. nouis laxant, non pro-
babuntur placita in præiudicium successorum, ca. cum omnes. &
c. ex parte. de consensu. ap. Greg. Nisi ex causa legitima mutant an-
tiqus leges, & conuentio eorum per superioris auctoritatem
firmetur & rata habeatur, d. c. ex parte. & c. cum Martinus. de
constit. quod semel. s. de decret. ab ordin. P.

19 ¶ Communis sit veritas, & causa & finis efficit, vt omnes eius-
dem iuris collegii participes, non vt singuli, sed vt vnum corpus
considerentur, in præterito, præteritum & futuro tempore: ita si
quid vniuersitati vel collegio debetur, non singulis debitum est:
& si quid debet, singuli non dicuntur debere. l. licet municipium.
§. si quis quod cuiusque vniuers. nom. in tantum §. 1. de rer. diuis. Da-
turque actio aduersus vniuersitatem, & eidem contra alios, sed
vniuersitatis nomine, d. l. licet. & l. si ubi. g. quod cuiusque vniuers.
nom. Et si nemo defendat, quod commune est, capitur & venit, l.
1. §. fin. & l. ciuitates. 8. eod. titu. Si tamen collegium dissoluatur,
quod commune est inter collegiatos, lege permissente, potest
diuidi, l. 3. de colleg. illic. in P. videlicet si ex collegiatorum collati-
one bona collegio contigerint. ¶ Alioquin si arbitrator ad insti-
tutores vel eorum heredes redire, vt liberat ab onere res, & condi-
tione, & modo quo data erant resoluta. Nec puto licere col-
legiatos fructus eorum seorsum capere a collegio, etsi non suffi-
cere videantur ad omnes alendos, ratio in l. Septimia. 10. in si. de pol-
li. P. lib. 5. o. tit. 13. l. si legatum. §. 5. fin. de operi. publ. P. l. 2. de iure im-
munit. P. sed vel contribuere in collegio, vel loco decedere de-
bere.

De Collegiis, & conuentibus sacrorum militum: & primum de Templariis. Cap. 33.

- 1 Militum seu equitum sacrorum origo.
- 2 Hospitale Hierosolymis Christianorum Latinorum.
- 3 Hospitale D. Magdalene Hierosolymis.
- 4 Hospitale D. Ioannis Hierosolymis eod.
- 5 Creciferorum militum origo.
- 6 Templum Hierosolymis post Turrimam a Christianis. permissio
Arabum, edificatum.
- 7 Templarii milites unde, ordo, habitus, professio, crux.
Templarium primi auctores: Hugo de Paganis, & Gansfredus
de Sancto Aldemaro, eod.
- 8 Garmundus patriarcha Hierosol. episcopus ante Ambianensis, eod.
- 9 Templarium opes, & superbia, & in eos odium ante ruinam.
- 10 Templarii hospitalarii, fratres, & religiosi.
- 11 Templarii approbati quando in Italia.
- 12 Templarii quando sublati, & quare.
- 13 Simulacrum templarium, & idolum, eod.
Puer totus, eod.
Cinis mortuorum in potum porrectus a templariis, eod.
- 14 D. Ludovicus rex Gall. productus a templariis.
- 15 Fredericus II. productus a templariis.
- 16 Templarios qui dicant odio Gallorum regis sublato.

17 **R**eligionis causa si plures milites coierunt aliquando, quo-
rum collegia, partim sublata, partim exstantia sunt. Ex par-
tis autem initis sacrorum militum institutio, ad summas opes
econfendit. Nam circa annum domini millesimum nonagesi-
mum nonum, cum Gothefrido duce a Christianis Hierosoly-
ma fuisset recepta, Hierosolymsi erant Christiani, Latini ne mine,
qui ab Agarenis, qui ibi imperabant, impetrauerunt, vt sibi li-
eret domicilia iuxta sepulchrum domini nostri Iesu Christi re-
demtoris habere, vbi cœnobium Dei genitricis contruxere,
quod Latinorum appellabatur, cuius Abbas munere & officio
fungebatur excipiendi Christianos hospites Latinos. Additum
postea fuit cœnobium D. Magdalene, quod item feminas recipere-
ret. Atque crescente peregrinorum numero, vt cœnobii recipi
non possent, proxime ædificata hospitalis domus, quam diui Io-
annis Baptistæ titulo, Deo consecratur. Et quoque; & vnus præfe-
ctus Polyd. Virg. l. 6. 7. de Inuenior. rerum. c. 5.

18 ¶ Et ex his prodierunt cruciferorum familie, vel ab eorum

exemplo alii cruce se signarunt, vt eandem operam militarem
in fidei causa præstarent. ¶ Fuit et Hierosolymsi templum
Dominicum, vt scribit Guillelmus Tyrdus, Arabum permissu
post Cosdroe ruinas ædificatum a Christianis, quod suo tempo-
re existisse testatur, Guillel. Tyrdus lib. 1. belli sacri, c. 2. Cosdroas
Petrarum rex autem, circa annum Domini 610. Hierosolyman
& magnam partem Asia cepit & vastauit tempore Heraclii
imperatoris, Sabellio. Emend. l. 6. Guillel. Tyrdus. l. 1. c. 1. Subin-
de prodit Arabum maxima manus duc & imperatore impie-
tatis Mahumeticæ Homare filio Chorabi, qui iterum Palaesti-
nam, Damasum, Syriam, Ægyptum populatus est, & Hierosoly-
mam iam vastatam suis legibus cum tributo reliquit, data pote-
state habendi Christianam religionem & pontificem, & ædifi-
candi templum, quod exstructum est, vbi antea aliud erat a Tito
Romano dirutum, vt scribit Tyrdus. Templo huic redditus assi-
gnati, præfecti & æditui, & additi milites qui peregrinos, qui eo
veniant sacra loca ex voto visitare, ducerent & conseruarent,
Paul. A. E. m. l. 5. ¶ Ceterum tempore non fuit ordo tem-
plariorum institutus, sed postquam Christiani repeterunt Hier-
osolymam, sub Balduino rege anno domini 1118. quo quidem
nobiles viri ex equestri ordine, Christi seruitio se mactarunt,
& more canonicorum regularium, in castitate & obedientia &
sine proprio, velle perpetuo se viuere professi sunt: inter quos
præcipui fuerunt Hugo de Paganis, & Gansfredus de sancto Al-
demaro. Iis cum nulla esset habitatio, palatii partem, quæ iuxta
prædictum templum erat, rex concessit, & annonas & beneficia
temporalia & perpetua victus gratia: canonici quoque templarii
plateam quandam seu aream iuxta templum & palatium ad ex-
firuendas officinas concesserunt. Prima autem eorum professio,
& opus quod a patriarcha Hierosolymitano nomine Garmun-
dus natione Franco, qui ante episcopus fuerat Ambianensis, or-
tus in oppido Pinqueniaco, in remissionem peccatorum fuit ini-
iunctum, vt vias & itinera maxime ad salutem peregrinorum
contra latronum insidias conseruarent: notem annis, post eo-
rum institutionem in habitu fuerunt seculari, vestibus vsque cleemo-
synis elargitis. Nono anno in cœcilio in Francia apud Cretas ha-
bitu instituta illis est regula & habitus assignatus albus, ex man-
dato Honorii Papæ & Stephani Hierosolymitani patriarchæ,
& cepit augeri eorum numerus Et tempore Eugenii Papæ ceperunt
crucis panni rubei in pallis seu amictibus seu clamidibus albis af-
fuerunt tam equites, quæ eorum fratres inferiores, qui dicuntur ser-
uientes, Guillel. Tyrdus, Belli sacri lib. 12. c. 7. & 6. Pan. A. E. m. lib. 5.
Scriptis historiæ Tyrdus, sub Balduino 5. sub annum domini 1180.
¶ Hos et Tyrdus refert dictos fratres militiæ templi, & eorum ordinem
per vniuersum orbem vsque adeo creuisse & ad tantas & pes bene-
ficiis & liberalitatibus principum peruenisse, vt regias tandem opes
excederet. Ea; de causa ab humilitate quæ professi fuissent de-
cidisse, & suo tempore se a patriarcha Hierosolymitano obedientia,
a quo primū ordinis institutionem acceperant, subtraxisse. de-
cimam & primitias ecclesiarum Dei sibi vltimasse, & earum prædia &
proinde fuisse valde postea exolos, Guillel. Tyrdus d. c. 7. l. 12. ¶ A-
lexander III. summus pontifex nominat in quadam sanctione tem-
plarios, hospitalarios fratres, & religiosos, eosque tradidit habuisse
quasdam ecclesias pleno iure sibi subiectas: & alias, in quarum insti-
tutione postulare debebant episcopi auctoritatem, in ca. cum &
plantare cum suis §. de priuileg. lib. 5. Dece. tit. 33. ¶ Innocentius ter-
tius summus pontifex, qui electus 1198. anno domini crucife-
rorum templariorum ordinem approbauit in Italia, in ca. cum de-
putati. c. 16. de iudic. Volater. ¶ Templarii et cum eorum ordine
sub Clemente quinto pontifice summo sublato fuerunt, & quot-
quot apprehendi poterunt ne cetero quod cum Saracenis iun-
cti in Christianum nomen conspirassent, vt refert Platina in Cle-
mētis V. vita. Gaguinus enumerat causas his verbis in vita Phi-
lippi Pulcr. lib. 7. Circa annum domini millesimum trecentimum se-
ptimum prodit error templariorum, qui cum apud Hierosolymam fi-
dei defensionem professi, cum primum religionis consideratione opulen-
tissimos se effecissent, præclarissimis per orbem Christianum, adibus cõ-
paratis, Christo reiecto falsis religionibus se dididerunt: erat enim illis
simulacrum cui pellem humana, superinduxerant, appositis ad oculos
statue suæ genitricis carbo neculis, qui vice oculorum micarent. Et statua
dum quispiam ad illos ingredere tur ordinem vitam, templariorum
professurus, abnegato ante omnia Christo, & cruce eius calcata, sacri-
ficii faciebat. Mortentis autem corpus, in puluerem conuersum ceteris
in potu dabant, quo pocula suos constantiores fieri arbitrabantur. Præ-
terea si ex templariis conuicti sumus ex puella virgine nascatur, hunc ignis

torrebant, exque eliquata inde pinguedine suum simulacrum decoris
 11 *causa vnguebant.* Hæc t quoque refert de illis P. Crinius lib. 24.
 de honest. a. c. c. 13. Sed addit Gaguinus, pro confesso etiam habitum,
 eorum dolo D. Ludovicum, dum in Syria; eregrinaretur, in vincula
 a Soldano Aegypto coniectum fuisse. Hoc atq. huiusmodi crimibus,
 & quod essent fœdissimi amatores, tem. latorum orao in concilio Vr-
 ennensi, anno dominica pietate millefimo trecentesimo duodecimo per
 Clementem summum pont. com. sine accepit, comprehensib. vbi libet
 te. rarum. itque crema is qui eius impietatis iurunt. Hæc Gaguinus.
 12 *¶* Scribit t etia Abbas Vrlpergensis li. Chron. in Fridrico 2. anno
 1228. Fridericum secundum imperatorem mense Augusti ad terram
 sanctam pertuenisse, & in ciuitatem Anconam, ibique multa
 pertulisse graua, peridia & proditione templariorum, solof-
 que hospitalares S. Mariæ Teutonicorum illi fœd. liter adititit
 13 *¶* Quidam tamen erga Gallos male affecti comminuntur
 per calumniam, & ex nutu regis Gallorum, sublato milites
 templarios: narratque Albericus de Rosato, se audiuisse a quo-
 dam caussa & testium in eos examinatore, contra iustitiam illos
 punitos, hacque de re monitum Clementem quintum respon-
 disse, etsi via iusticie ordo ille destrui non possit, fiat tamen via
 expedientie, ne scandalizetur carus filius noster rex Gallie. Et
 in Chroni. o Hermanni legitur a Papa Clemente V. in fauorem
 regis Gallie crimina hæreticos fuisse falso insinulatos. Iacobus
 Meyerus notat anno 1307. abolum templariorum ordinem,
 qui per omnem fere Europam comprehenti, horrendis suppli-
 ciis necabantur. *Ortum que*, inquit, *initium a Puloro rege ac Galli-*
ca nobilitate, qui precibus pontificum maximum ad hoc adegerunt spe-
ducti, vt Itali tradunt scriptores, se ditatum vti eorum possessionibus,
quas per omnem Galliam; larmas habebant. Nuntia, inquit, Anton-
nius, etiam tem, lar. is obiciebantur, sed vtrum vere, non satis con-
stat. Hæc Meyerus lib. 11. historia Flanarica.

De Militibus cruciferis hospitalis S. Iohannis Hierosolymitani. Cap. 34.

- 1 *Militum hospitalis D. Iohannis origo, & professio, seu vota.*
- 2 *Militum hospitaliorum paupertas nihil habet proprii.*
- 3 *Præceptoris, seu commendati hospitaliorum non sunt beneficia, eod. Commanderies eod.*
- 4 *Militis Hierosolymit. hospitalarii non ducunt uxores, nec sunt presbyteri.*
- 5 *Priorum hospitalis D. Iohannis quis debet esse presbyter.*
- 6 *Ordo militum D. Iohannis Hierosolym. habet & presbyteros, & moniales.*
- 7 *Priores commendatarii ordinis militum Hierosolym.*
- 8 *Militaris ordinis institutor habitus & cruce co. or.*
- 9 *Cruce ordinis Hospitaliorum D. Iohannis ne sit quadrimembris.*
- 10 *Ordinis crucifero, um quale munus diuin. officii & orandi.*
- 11 *Hospitalarii D. Iohannis dicti Rhodenses. Maltenenses milites.*
- 12 *Rhodus insula a quo hospitalarius dicta. & quando inde pulsi.*
- 13 *Cruciferos Hierosolymitanos Chronerius vtr. ap. arguit.*

Monimus t superioi capite, cres. ente numero peregrino-
 ram iuxta templum Hierosolymitanum xenodochium ad-
 dificatum titulo Diui Iohannis, quo exciperentur peregrini, quos
 cœnobita capere non possent. Huius ergo ministerio, quoque
 viri pii nobiles se deuouerunt, qui & peregrinos tutarentur & a
 latronum seu Agarenorum in cursu defenderent. Horum pro-
 fessio est, votum sollempne paupertatis & abdicationis proprio-
 rum, castitatis & obedientie, in *statutis hospitalis Hierosolymitani,*
 2 *cap. 1. ¶* Proinde t propter primum votum nihil proprii habent,
 vel habere non debent, sed ac. piunt annonam quam diu vi-
 uunt, vel præ. eptorias, quas vo. ant, *commanderies*, administrant
 quandiu eas possident & optione mutant vel ex magistris licen-
 tia permittunt, reddituri morientes quæ apud ill. s reperientur
 societati, vnde beneficia proprie eorum præ. eptoria non sunt,
 existentia Rebuffi in *tralla. nomina g. 15. num. 16.* etsi dissentiat
 Carol. Molinæus in *clen. 1. de supplend. n. g. gen. præ. lut.* Pari modo
 illorum priores, castellani imposta, vel bauihui, vt commenda-
 tarii sunt tantum administratores bonorum ordinis sine pro-
 prio, in *statutis eorum. tit. 1. c. 1. & tit. 2. c. 1. & tit. 5. c. 4.* Et proinde
 commendantur illis bonâ non ab epif. o. po vt beneficia, sed archi-
 magistro ordinis.
 3 *¶* Ob t votum castitatis affines sunt & ecclesiasticis personis,
 nec uxorem ducere possunt, in *statutis, hospitalis Hierosolym. c. 9.*
 Atque Alexander III. sum. pontif. cum veteret eis coniugium, il-

los vocauit fratres sancti Iohannis & præfectum eorum priorem,
 e. uxoratus. c. 8. de *conuersio. conug. 4.* Et Innocentius III. fratres hos-
 pitalis sancti Iohannis, c. tuarum. c. 11. de *prim. & ibi gl. 1. & c. da-*
um. de decim. Veruntan en ecclesiasti. a pertone non sunt, cum
 arma libere & ex professione pertraçent pro fidei tuitione ad-
 uersus Agarenos exemplo Machabæorum, quæ tamen clericis
 non conceduntur, vt contra nec isti hospitalarii milites, presby-
 teri fieri possunt ¶ Inuenies tamen apud Honorium III. sum. 4
 pontif. narratum, dum ad illos scriberet. se audiuisse priorem e-
 orum presbyterum esse debere. c. canonica. c. 5. o. de *sentent. ex-*
commu. ¶ Quod t vt intelligas, annotare expedit. in eo ordine
 esse milites & ecclesiasticas personas, quæ inferuunt eorum ec-
 clesis: esse & prioratus, & monasteria monialium quoque cru-
 ce signatarum, vbi nobiles professionem emittere possunt, in
 7 *statutis eorum, tit. 2.* Ita in eo ordine est prior magnus ordinis totius,
 qui præest omnibus, seu magister magnus est & prior ec-
 clesie, qui præest omnibus capellanis & habet curiam spirituali-
 um, ex capellanis omnibus magis idoneis co. muniti dicitur
 in conuentu, vbi magister magnus residet, perpetuo assidens in
 8 *statutis eius ordinis tit. 13. de electionib. c. 5. ¶* Quia t autem ex plu-
 ribus prouinciis & regnis milites ei ordini te deuouent, itaque
 illis inibi bona pleraque ex beneficiis principum & aliorum pi-
 orum hominum collecta nec non ex spoliis Templariorum in
 illos translata: in singulis fere sunt prouinciis priores præcipui,
 quibus subiciuntur alii commendatarii & hospitalarii, vt illi
 quoq. magno ordinis magistro. ¶ Tradunt t statuta eius ordinis
 seu religionis, primum præpositum huic ordini dicitur Ger-
 lardum qui cum locis crucem candidam in nigro panno, sfixit, af-
 sumisque cum viuendiritum, qui nun. est, vel quo d. gere de-
 bent: quibus & alii adiuncti plurimi per magistros religionis
 temporis successione, prout expedire visum est. ¶ Inter t quos
 8 & illud cautum a Claudio de la Sangle magistro, vt do-
 nati, sic loquitur, vel confratres, crucem quadrimembrem non
 deferant, sed tr. membrem, demta stipite superiori in *eorum sta-*
tutis, tit. 2. c. 31. ¶ Huius ordinis fratres milices & seruientes in
 canonicis horis centes quinquagies dominicam orationem re-
 petere tenentur. Fratres vero sac. erdotes diaconi, subdia. oni &
 cleti. i. eius ordinis officium canonicum, & ordinem sancti se-
 pulturi Hieroso ymitani exequi debent, in *eorum statutis, tit. 31.*
 2. ¶ Horum t militum privilegia multa sunt, qualia pers. tribit
 10 circa annaba vacantis hospitalis Iohannes 2. i. sum. pontif. in *ex-*
hibita, de privileg. in extranog. an. com. m. n. vt eximatur quoque
 iurisdic. one episcopali in criminalibus, vt sæpe curia supremæ
 placuit, *Papus b. 1. arefso. tit. 10. in c. 1. & 2.* Et Innocentius III.
 hos habere iurisdictionem, in signatos cruce vere non fidee tra-
 dit, *c. tuarum c. 11. de prim. vbi gl. in v. b. p. m. egu. de eorum iur-*
isdictione disputat.

¶ Hospitalarii t isti milites, *Ioannite* dicti sunt, & hospitalarii
 Hierosolymitani, ab hospitali, vt dixi, Diui Iohannis, equites
 Rhodenses. eo quod illam possiderent insulam, & infidelium
 debilitate vires, imbi eis obfident, sed in quo potiore hab-
 entes & propugnaculum præcipuum. ¶ Di. un. t autem qui
 11 dam Clemente V. sum. pont. illis Rhodensium insulam assi-
 gnasse, postquam illi Turcæ cripu flent anno domini 1108. alii
 Gothfridum Hierosolymorum regem. Cæperunt tamen Mal-
 tenenses seu Miletenses dicti, ab insula in quam se receperunt, post-
 quam Soleimanus duodecimus Otromanæ familie ryanus,
 cum Agarenorum ingenti vi, post semestrem obsidionem die
 natiuitatis domini & anno 1522. ill. s Rhodonem ademit, capto pri-
 us Taurro vulgo Belgradu oppido, apud Pannonios & suæ &
 opere val. assimo vt scribit F. Thomas Gui hardus Rhodius, in
 oratione, quam de ea expugnatione apud Clementem septim-
 mum iunum pontif. habuit. ¶ Martinus t Chronerius in hi-
 15 storia Polonorum *passim & vltimum lib. 11.* cruciferos absolute
 vocat: & de illis sæpe meminit tanquam de infidelis & crudelibus
 in Polonos & alios. Eoque arguit, quod decimas ex suis atatio-
 nibus in Pomeria & alibi usurparent, c. ntra. iura sacerdotum.

De aliis Cruciferis militibus, & piis equitum Societatibus. Cap. 35.

1. 2. 3 *Teutonicorum militum ordo quis, & vnde.*
- 2 *Militis Teutonici Despa e virginis Mariæ cur. dicit.*
- 3 *Henricus a Vualpot primus magister ordinis Teutonicorum. Saladinus quando Christiani ademit Hierosolymam, eod.*
- 4 *Militum Teutonici ordinis magistri.*

